

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลเมืองยาว
อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

บทที่ ๑

บทนำ

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขถึงฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๕๒ บทที่ ๑ เทศบาลตำบล มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้ (๘)

บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น , พระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๒ การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นของตนเองดังนี้ (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่น

การจัดทำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลเมืองยาว จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง เป็นปัจจุบัน และ เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

เทศบาลตำบลเมืองยาว ตั้งอยู่ในเขตอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ห้างฉัตรไปทางทิศใต้ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร โดยมีสำนักงานที่ทำการเทศบาลตำบลเมืองยาว ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๒ บ้านเวียงใต้ อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

- อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลแม่สั่น อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง และ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลเสริมขวา อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง และตำบลใหม่พัฒนา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ตำบลแม่สั่น อำเภอ ห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน และตำบลเสริมขวา อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

- การปกครองท้องถิ่น

พื้นที่เขตความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลเมืองยาวอยู่ในท้องที่ อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ครอบคลุมพื้นที่ ๑ ตำบล ๒ เขตจำนวน ๑๕ หมู่บ้าน ได้แก่

เขต ๑

หมู่ที่ ๑ บ้านเวียงเหนือ

หมู่ที่ ๒ บ้านเวียงใต้

หมู่ที่ ๓ บ้านนาบัว

หมู่ที่ ๔ บ้านน่าน้ำมัน

หมู่ที่ ๑๐ บ้านเหล่า

หมู่ที่ ๑๑ บ้านใหม่สามัคคี

หมู่ที่ ๑๕ บ้านเวียงทอง

เขต ๒

หมู่ที่ ๕ บ้านทุ่งหลวง

หมู่ที่ ๖ บ้านสันกำแพง

หมู่ที่ ๗ บ้านหนองบัว

หมู่ที่ ๘ บ้านแม่ยามเหนือ

หมู่ที่ ๙ บ้านแม่ยามใต้

หมู่ที่ ๑๒ บ้านใหม่สันป่าตึง

หมู่ที่ ๑๓ บ้านสันกำแพงเหนือ

หมู่ที่ ๑๔ บ้านสันกำแพงใต้

เนื้อที่ตำบลเมืองยาว มีพื้นที่ประมาณ ๑๒๓.๘๗๘ ตารางกิโลเมตร

- ข้อมูลด้านประชากร

จำนวนประชากร ทั้งหมด ๕,๙๘๗ คน

บทที่ ๒

วิธีจัดทำฐานข้อมูลทางภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
๒. เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในของท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ต่อไป
๓. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับผู้ที่มีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น

วิธีการดำเนินการ/ขั้นตอน

๑. สืบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือ ปราชญ์ท้องถิ่น
๒. บันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ลงในระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

เป้าหมาย

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

สถานที่

เขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญา ตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Wisdom หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะความเชื่อ และศักยภาพในการแก้ปัญหาของมนุษย์ที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นอย่างไม่ขาดสายและเชื่อมโยงกันทั้งระบบทุกสาขา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น(local wisdom)หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดขึ้นได้เองและนำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นเทคนิควิธีเป็นองค์ความรู้ของชาวบ้าน ทั้งทางกว้างและทางลึกที่ชาวบ้านคิดเอง ทำเอง โดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัยความเหมือนกันของภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ เป็นองค์ความรู้ และเทคนิคที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ซึ่งได้สืบทอดและเชื่อมโยงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

กรมวิชาการ (๒๕๓๘) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า คือ ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการ สังเกต วิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายเรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชาต่างๆ อาจกล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

สามารถ จันทรสุริย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งกว้าง ทั้งลึก ที่ชาวบ้านสามารถคิดเอง ทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินวิถีชีวิตในท้องถิ่นอย่างสมสมัย

รัตนะ บัวสนธ์ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการทัศน์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อโลก และสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการทัศน์ดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา คติจารีต ประเพณี ที่ได้รับการถ่ายทอด สั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัย ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขของในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล

ฉลาดชาย สมิตานนท์ (อ้างอิงถึงในพิธีฐาน นาครำไฟ. ๒๕๓๗) ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ สติปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้สะสมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งได้ทำหน้าที่ชี้แนะว่าการจะใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนและถาวรกับธรรมชาติรอบตัวนั้นทำอย่างไรซึ่งในที่สุด ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจถูกยกระดับให้หมายถึงอุดมการณ์ของการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย บนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิต สัตว์ พืช และมนุษย์ด้วยตัวเองตลอดจนสิ่งไม่มีชีวิตรอบข้าง

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน (๒๕๓๘) หมายถึง ความรู้ของชาวบ้าน ซึ่งได้มาจากประสบการณ์และความเฉลียวฉลาดของชาวบ้าน รวมทั้งความรู้ที่สั่งสมมาแต่บรรพบุรุษ สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ระหว่างการสืบทอดมีการปรับ ประยุกต์ และเปลี่ยนแปลง จนอาจเกิดเป็นความรู้ใหม่ตามสภาพการณ์ทางสังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาเป็นความรู้ที่ประกอบไปด้วยคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวบ้านในวิถีดั้งเดิมนั้น ชีวิตของชาวบ้านไม่ได้แบ่งแยกเป็นส่วนๆ หากแต่ทุกอย่างมีความสัมพันธ์กัน การทำมาหากิน การอยู่ร่วมกันในชุมชน การปฏิบัติศาสนา พิธีกรรมและประเพณี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่า เป็นองค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะของคนไทยที่เกิดจากสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเลือกสรร เรียนรู้ ประยุกต์ และถ่ายทอดสืบทอดกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย

ประเวศ วะสี (๒๕๓๖) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์หรือความชัดเจนจากชีวิตและสังคมในท้องถิ่นหนึ่งๆ เพราะฉะนั้นจึงมีความสอดคล้องกับเรื่องของท้องถิ่นมากกว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มาจากข้างนอก ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นคือ มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน มีความเป็นบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของกาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ลึกซึ้งสูงส่ง อีกทั้งยังเน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าว่าวัตรธรรม เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์ จึงมีความเคารพผู้อาวุโส ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปว่า

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีต ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนได้แนวทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป ถือเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบทอดกันมา

การจัดแบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการศึกษาพบว่า มีการกำหนดสาขาภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่หน่วยงาน องค์กร และนักวิชาการนำมากำหนด ในภาพรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถแบ่งได้เป็น ดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรม

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกสิกรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น

๒. สาขาหัตถกรรม

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักร เป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตะลุง, งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

๓. สาขาอุตสาหกรรม

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

๔. สาขาการแพทย์แผนไทย

หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกัน และรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเอง ทางด้านสุขภาพ และอนามัยได้ เช่น การนวดแผนโบราณ การดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน การดูแลและรักษาสุขภาพแผนโบราณไทย เป็นต้น

๕. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล และยั่งยืน เช่น การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำ และป่าชุมชน เป็นต้น

๖. สาขาศิลปกรรม

หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทศนศิลป์ คีตศิลป์ ศิลปะมวยไทย เป็นต้น

๗. สาขาภาษาและวรรณกรรม

หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท เช่น การจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรต หนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่างๆ เป็นต้น

๘. สาขาศาสนาและประเพณี

หมายถึง ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อบุคคล และสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักธรรมทางศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญประเพณีชาวนา เป็นต้น

บทที่ ๓

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำ การเกษตรแบบผสมผสาน วนเกษตร เกษตรธรรมชาติ ไร่นาสวนผสม และสวนผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต การแก้ไขปัญหาโรคและแมลง และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความสามารถ	หมายเหตุ
๑.	นางกวัน ไชยวัน	หมู่ 1 บ้านเวียงเหนือ ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	เลี้ยงไก่พันธุ์	
๒.	นายประเทือง สุวรรณ	หมู่ 3 บ้านนาบัว ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	เกษตรผสมผสาน (เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ยหมัก ปลุกผัก เลี้ยงปลา)	
๓.	นายวุฒิไกร ใจนาแก้ว	หมู่ 15 บ้านเวียงทอง ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	เลี้ยงวัว ปลุกหญ้า เลี้ยงสัตว์	
๔.	นายธีรพันธ์ กันเงิน	หมู่ 5 บ้านทุ่งหลวง ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	เลี้ยงวัว ปลุกผัก ปลอดภัย	
๕.	นายบุญมา จันยะ	หมู่ 5 บ้านทุ่งหลวง ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	ทำปุ๋ยชีว	
๖.	นางสำลี ศิลาวารินทร์	หมู่ 12 บ้านใหม่สันป่าตึง ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	ปลุกผักปลอดภัย	

สาขาหัตถกรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน , งานแกะหนังตะลุง ,งานทอผ้าด้วยมือ , งานเย็บปักถักร้อย , ทำหัตถ์ เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความสามารถ	หมายเหตุ
๑.	นายนี้้ง ปันจักคำ	หมู่ 2 บ้านเวียงใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	สานตะกร้า ไม้เกาหลัง	
๒.	นายหลาน ใจจันทร์	หมู่ 2 บ้านเวียงใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	สานตะกร้า (ก้วย)	

สาขาหัตถกรรม(ต่อ)

ที่	ชื่อ – สกุล	ที่อยู่	ความสามารถ	หมายเหตุ
๓.	นายส่ง แก้วสุรินทร์	หมู่ 5 บ้านทุ่งหลวง ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	ไม้กวาดทางมะพร้าว, ปอกมิด	
๔.	นายตีบ นวลสม	หมู่ 5 บ้านทุ่งหลวง ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	สานตะกร้าข้าวข้าว (ส้าฮวด)	
๕.	นายสุทธิชัย ชุ่มหมื่น	หมู่ 5 บ้านทุ่งหลวง ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	ทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่	
๖.	นายปัน คำโทะ	หมู่ 6 บ้านสันกำแพง ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	สานไม้ไผ่ ตะกร้า	
๗.	นายหวาด ภูมั่ง	หมู่ 8 บ้านแม่ยามใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	สานข้อง สานแหะ ไม้กวาดทางมะพร้าว	
๘.	นายเหลียม อินคำตา	หมู่ 8 บ้านแม่ยามใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	ไม้กวาดทางมะพร้าว	
๙.	นายชม แก้วนันไชย	หมู่ 12 บ้านใหม่สันป่าตึง ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	สานข้อง หมวก(ก๊อบ) ตะกร้า	
๑๐.	นางจันทกานต์ ดวงมาลา	หมู่ 14 บ้านสันกำแพงใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	งานใบตอง หัตถศิลป์	

สาขาอุตสาหกรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตโดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

ที่	ชื่อ – สกุล	ที่อยู่	ความสามารถ	หมายเหตุ
๑.	นายพงษ์พัฒน์ วงศ์แปง	12 บ้านใหม่สันป่าตึง ตำบลเมืองยาว อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง	การทำเครื่องเรือนจากไม้	

สาขาการแพทย์แผนไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกัน และรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเอง ทางด้านสุขภาพ และอนามัยได้ เช่น การนวดแผนโบราณ การดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน การดูแลและรักษาสุขภาพแผนโบราณไทย เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความสามารถ	หมายเหตุ
๑.	นายสง คำเมืองมูล	หมู่ 1 บ้านเวียงเหนือ ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	หมอเป่า	
๒.	นายประหาร สุปินชมภู	หมู่ 2 บ้านเวียงใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	หมอเป่า (งูสวัด)	
๓.	นางจรัสรัตน์ กาวิชัย	หมู่ ๒ บ้านเวียงใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	หมอสุมไพร	
๔.	นางแก้วมุล แก้วปิ่นตา	หมู่ ๒ บ้านเวียงใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	หมอสุมไพร	
๕.	นายสุพจน์ ทาวงษา	หมู่ 2 บ้านเวียงใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	หมอสุมไพร	
๖.	นางสาวสวีน เชื้อนแก้ว	หมู่ 6 บ้านสันกำแพง ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	หมอพื้นบ้าน นวด	
๗.	นายเหลียม อินคำตา	หมู่ 9 บ้านแม่ยามใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	หมอเป่า (ปวดเมื่อย)	
๘.	นายเรือน จอมใจ	หมู่ 9 บ้านแม่ยามใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	หมอสุมไพร	
๙.	นายเสาร์ ปันแก้ว	หมู่ 15 บ้านเวียงทอง ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	หมอเป่า (กระดูก)	
๑๐.	นายวินัย คำดี	หมู่ 15 บ้านเวียงทอง ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	หมอเป่า (ตา)	

สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อบุคคล และสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักธรรมทางศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญประเพณีชาวนา เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความสามารถ	หมายเหตุ
๑.	นายปันแก้ว นนกันทา	หมู่ 1 บ้านเวียงเหนือ ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	สืบชะตา เรียกขวัญ	
๒.	นายแต่ง ใจยะคำ	หมู่ 2 บ้านเวียงใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอกำแพงแสน จังหวัดลำปาง	พิธีกรรมทางศาสนา (อาจารย์หนานวัด)	

สาขาศาสนาและประเพณี (ต่อ)

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความสามารถ	หมายเหตุ
๓.	นายสาย เปียงใจ	หมู่ 2 บ้านเวียงใต้ ตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง	พิธีกรรมทางศาสนา (อาจารย์หนานวัด)	
๔.	นายห้วน เมืองมาหล้า	หมู่ 3 บ้านนาบัว ตำบลเมืองยาว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง	พิธีกรรมทางศาสนา	